

Det snurrar snabbt, likt en karusell, bland sjukvårdens chefer. »Chefer har blivit mer av en förbrukningsvara«, menar läkaren och chefsrådgivaren Jan Westin.

Foto: Image Network/Scanpix

Chefskarusellen går snabbare

En chefskarusell pågår i sjukvården, som styrs allt hårdare av ekonomiska villkor. Chefsuppdraget har blivit svårare, menar läkaren och chefsrådgivaren Jan Westin.

– Chefer har blivit mer av en förbrukningsvara i vården. Mitt intryck är att sättet att driva de ekonomiska frågorna har gjort det tuffare för verksamhetschefer i dag, säger Jan Westin, pensionerad läkare i internmedicin, hematolog och författare till boken »Läkare som chef och ledare«.

Han betonar att sjukvården, som vilket annat företag som helst, har ägare som sätter ramarna. Ibland kan de naturligtvis besluta om åtgärder som inte uppskattas av läkarna.

Jan Westin håller inte med om den vanliga uppfattningen att sjukvården blivit mer politikerstyrd. I stället efterlyser han mer förståelse mellan ledning och verksamhetschefer. Politiker är inte sjukvårdsutbildade och behöver

därför bra beslutsunderlag från läkare och annan sjukvårdspersonal.

– Ibland tycker jag att läkarprofessionen är kraftlös och jag upplever att politikerna tvingas fatta beslut utan adekvat medicinskt underlag som grund. Sällan är det så att läkarprofessionen talar med en enda röst, säger Westin.

I nästa mening försvarar han läkarna som ofta efterfrågar långsiktighet i politiska beslut. Han talar om spektakulära omorganisationer på många håll i landet – och enorma omsvingningar bland politikerna.

– I till exempel Skåne har jag varit med om beslut som vänt 180 grader på några dagar. Sådant är aldrig bra för vården.

Jan Westin är rädd att tystnaden sprider sig i sjukvården och att chefer inte vågar ut-

trycka kritik. En tendens han märkt av är att landstingen börjar tillsätta chefsposter som heltidsbefattningar, utan någon tjänst att falla tillbaka på.

– Underförstått är det personer som inte är läkare som avses. Personerna hänger då lösare och arbetsgivarna kan förfara friare. Cheferna upplever sig alltmer otrygga, säger Jan Westin.

Han har alltid trott på rak kommunikation som ledarstil. En verksamhetschef måste kunna säga vad hon eller han tycker till sin närmaste chef. Samtidigt, lägger han till, måste man vara lojal mot fattade beslut.

– **Lojaliteten »uppåt»** är således ofrånkomlig, och det måste också finnas en stark lojalitet mot den verksamhet man företräder. Det är det här som gör verksamhetschefsrollen så svår, men samtidigt den avgörande drivkraften i uppdraget att förena de båda lojaliteterna, säger Westin.

Agneta Borgström

Läkare vann tvist om upphovsrätt

Helsingborgsläkarna Astrid och Per Björgell, författare till »Journalärboken«, får säga upp sitt avtal med förlaget Studentlitteratur, enligt dom i Lunds tingsrätt den 23 maj. Boken har kommit ut i fyra upplagor sedan 1987. Efter fjärde upplagan ville författarna avbryta samarbetet med förlaget, men förlaget sa nej, och 2005 stämde författarna förlaget. Författarparet belönades förra året med det så kallade ALIS-priset Upphovsrättens hjältar för att de drivit frågan. ■

Ny ordförande i IPULS

Catharina Andersson Forsman är ny ordförande i IPULS, som ägs av Läkarsällskapet, Läkarförbundet och SKL, och syftar till att stödja läkares behov av vidare- och fortbildning. ■

Råd i forskarfrågor

Regeringen har tillsatt en ny, rådgivande forskningsberedning. Av 13 ledamöter har 4 anknytning till vård eller medicinsk forskning: Jan Lundberg, global forskningschef AstraZeneca, Ingalill Rahm Hallberg, professor i vårdvetenskap, Lunds universitet, chef för Vårdalinstitutet, Sophia Hober, professor i molekylär bioteknik, KTH, projektledare inom Human Proteome Resource samt Lena Nordholm, professor i psykologi, rektor, Högskolan i Borås. ■

Nytt industriavtal gäller Läkarförbundet

Det senaste industriavtalet gäller nu formellt även alla medlemmar i Läkarförbundet.

Förbundet har nu skrivit på ett hängavtal till den senaste överenskommelsen mellan Läkemiddelsindustriföreningen, LIF, och Sveriges Kommuner och Landsting, SKL.

Huvudöverenskommelsen trädde i kraft den 1 april 2007. Som Läkartidningen berättade i nr 50–52/2006 innehåller den några uppmjukningar av de skärpningar som trädde i kraft 2005. Återigen kan inbjudningar under vissa förutsättningar skickas direkt till läkarna. Visst utrymme för sociala aktiviteter finns också.

En annan nyhet är att all sponsring ska redovisas i en samsarbetsdatabas på LIFs webbplats.

Att Läkarförbundets underskrift har dröjt har berott på diskussioner med Läkarsällskapet, enligt förbundsordförande Eva Nilsson Bågenholm. ■